

Mysterieuze Cirkels

Ronald van Riet

Vanuit Frankrijk kreeg ik het verzoek om te proberen via de MIR twee rekenschijven te identificeren waarvan plaatjes zijn bijgevoegd.

Beide schijven hebben een doorsnede van 225 mm en wegen elk ongeveer 1350 gram. De cursor en de as zijn van messing. De cursor heeft een haarlijn van gespannen staal-draad van 0,18 mm doorsnede. Zie foto's 1 en 2. De schijven zijn qua constructie identiek. Het centrale deel van de schijven is 18 mm dik, de buitenkant 16 mm, en de onderkant is met een drietal balkjes versterkt: foto 3. De buitenste ring kan daardoor soepel draaien als het geheel bijvoorbeeld op een tafel staat.

De schalen zijn met de hand gegraveerd in aluminium. Doordat dit aluminium gepolijst is, is het lastig om duidelijke foto's te maken. In verband met de leesbaarheid is foto 1 (van schijf 1) daarom aanzienlijk groter weergegeven dan de foto's 2 en 3. Foto 2 is bijna een herhaling van foto 1, en de constructie van beide schijven aan de onderzijde is op foto 3 zonder meer duidelijk te onderkennen.

Hier volgt een beschrijving van de schalen van buiten naar binnen:

- Buitenrand: lineaire schaal, logaritmische schaal.
Centrale deel: logaritmische schaal, sinus van $0^{\circ}40'$ tot 45° in een spiraal over 860° , tangens van $0^{\circ}30'$ tot 45° in een spiraal over 780° .
- Buitenrand: lineaire schaal, logaritmische schaal.
Centrale deel: logaritmische schaal, derdemachtswortel in een spiraal over 1080° , vierkantswortel in een spiraal over 720° , sinus van 6° tot 70° over 360° , tangens van $0^{\circ}30'$ tot 45° in een spiraal over 720° .

De constructie lijkt wat op de rekenschijven van Paul Pouech, maar ze hebben een duidelijk afwijkende cursor. Het lijken ofwel prototypen, ofwel met de hand gemaakte rekenschijven voor eigen gebruik, maar dat wordt eigenlijk een beetje tegengesproken door de professionele constructie met de drie verstevigingsbalken.

Kortom, een echte cercle mystère!!

Foto 1: bovenzijde van schijf 1

Foto 2: bovenzijde van schijf 2

Foto 3: onderzijde schijven